

og lidet hyppigt forekommer Retsstrætter af den Natur, at de ville falde ind under Lovforslaget om Arbejdsretter, og det af ganske naturlige Grunde. For det første er jo nemlig her i vort Land det rent tekniske Arbejde i Haandværk og Fabriksdrift ikke i samme Grad udviklet i Forhold til vort Lands Folkemængde som i flere af de os omgivende Lande, og dels ligger det, og vistnok i en meget væsentlig Grad deri, at paa de Omraader, som Forslaget tilsigter at lægge ind under Arbejdsretterne, benyttes der kun i meget ringe Grad Arbejdskontrakter. Som nærmere angivet i § 3 henlægges under Arbejdsretterne hovedsagelig kun Sager, der kunne henføres under de fire Punkter: Tiltrædelsen og Ophøret af et Arbejdsforhold, de gensidige Ydelser i et saadant, Bøder og Erstatningsbeløb, som maatte være vedtagne for Forsømmelser eller Kontraktbrud, og visse Arter af Retsstræv mellem Arbejdere indbyrdes hos den samme Arbejdsgiver. Jeg siger altsaa, at de ringe Antal Retsstrætter her i Landet ere vistnok i en væsentlig Grad betingede deraf, at der i vort Samfund, selv i de mere udviklede industrielle, Sager benyttes kun i meget ringe Grad Arbejdskontrakter, og som Følge deraf vil der kun i meget ringe Grad være Tale om Kontraktbrud. Det vil jo ogsaa ses, hvis jeg forstaaer Lovforslaget ret, at det er kun et begrænset Antal Virksomheder, der ville kunne komme ind under Lovforslagets Bestemmelse om Arbejdsretters Virksomhed, idet jeg maa antage, at sidste Stykke af § 1 er en generel Bestemmelse for hele Loven, saaledes at det kun er de Virksomheder, der ere udtrykte i dette Stykke, nemlig Arbejdet i Haandværks- Fabrikdrift og i Virksomhed ved Befordring til Lands af Personer og Gods, for saa vidt Lønnen ikke overstiger et vist Beløb — at det kun er dem, som kommer ind under Loven. Det vil jo deraf ses, at det ikke alene ikke vil kunne omfatte Stridigheder mellem Arbejder og Arbejdsgiver paa Landet, men det vil end ikke kunne omfatte Stridigheder mellem alle Arbejdsgivere og Arbejdere i Byerne, saa vidt jeg kan se. Jeg tror nemlig ikke, at den sidste større Strejke, vi havde her i Landet eller i alt Fald i Kjøbenhavn — det var jo, som ærede Medlemmer vistnok ville erindre, i Foraaret 1892 — selv om der har været et Retsbrud tilstede, hvad der maatte ikke var, kunde være kommen ind under en Arbejdsret, hvis vi havde haft en saadan institueret efter det foreliggende Lovforslag. Det, jeg sigter til, er en Strejke, der udbrød blandt Grund-

graverne, og saa atter foranledigede en Strejke af Vognmandskuffene. Det ene var jo som bekendt en Følge af det andet, idet, saa vidt jeg ved, et Hold Grundgravere ikke vilde respektere Ordren til Arbejdsnedlæggelse og blev saa af den paagældende Jagforeningsformand tvungen dertil, ved at han dekreterede Strejke af Vognmandskuffene. Jeg tror ikke, at denne Strejke vilde have kunnet komme ind under en Arbejdsret, hvis en saadan havde været oprettet i Henhold til Lovforslaget, fordi jeg antager, at der mangede Grundlaget. Jeg antager nemlig ikke, at Grundgravernes Jagforening, om der gives en saadan, eller overhovedet Grundgravernes Virksomhed vilde kunne komme ind under noget af de i Lovforslagets § 1 sidste Stykke nævnte Virksomheder, nemlig Haandværk, Fabrikdrift og Virksomhed ved Befordring til Lands af Personer og Gods. Jeg antager lige saa lidt, at Vognmandskuffestrejken, som jo for Resten var af en ret ondartet Natur, idet den, som alle ville erindre, i ikke kort Tid standtede hele Bygningsvirksomheden i Kjøbenhavn, vilde have kunnet komme ind under en Arbejdsret, fordi det at gøre med Fjhd fra Udgravninger af Byggegrunde dog vist egentlig ikke, uden at man gør Vold paa Sproget, kan falde ind under Begrebet „Befordring til Lands af Personer og Gods“; der er sikkert derved sigtet til noget andet end det at gøre med Fjhd fra Arbejdspladser. Det er for mig saa meget mere afgørende for mit Syn paa Muligheden for at faa Nytte af en Arbejdsret for en Strejke af lignende Betskaffenhed, at der dog vistnok her var en af Betingelserne til Stede, som ellers sjældent ere til Stede her i Landet, navnlig ved Vognmandskuffestrejken, fordi der vistnok der var et Slaags Kontraktbrud. Jeg tror ikke, at jeg tager fejl, naar jeg gaar ud fra, at en stor Del af Vognmandskuffene her i Kjøbenhavn fæstes, om ikke halvaarsvis, saa dog i alt Fald maanedsvis, og det maa vistnok anses for i alt Fald identisk med et Kontraktbrud, naar et Dynde, der er fæstet paa bestemt Tid, øjeblikkelig og uden Opsigelse, nægter at arbejde. Jeg antager, at i dette Tilfælde med Vognmandskuffestrejken forelaa der fra Kuffenes Side — i alt Fald hos mange Vognmænd — et Forhold, der maatte kunne jævnføres med Kontraktbrud. Men desuagtet antager jeg ikke, at denne Strid, hvis den havde udviklet sig til en virkelig Retsstrid, vilde kunne komme ind under Arbejdsretter. I det hele taget tror jeg, at vi her i Landet endnu staa paa et Standpunkt med Hensyn til vore Arbejdsforhold — jeg skal slet ikke sige noget om, hvor vidt det er heldigt eller uheldigt,